

## **З В І Т**

в.о.завідувача кафедри “Фізико-хімічні основи технології металів” за 2004 рік  
згідно наказу ректора НТУУ “КПІ” №1- 3 від 19 січня 2005 р. і  
розпорядження в.о. декана ІФФ від 2 лютого 2005 р. за №5.

В звіті відображені напрямки діяльності кафедри, які визначені в пункті 3 “Положення про щорічні звіти завідувачів кафедр перед колективом співробітників”(по всіх 40 позиціях). Я намагаюсь в першу чергу самокритично віднестись до виконання своїх обов'язків і принципово поставитись до праці співробітників кафедри.

Даний звіт – це принциповий аналіз роботи колективу кафедри за 2004 календарний рік, відповідь на зауваження по звіту за 2003 рік, висновки і деякі пропозиції, щоб покращити результати діяльності кафедри, в 2005 році.

Обіцяю, що всі слушні критичні зауваження і пропозиції будуть мною враховані в подальшій роботі. Я, як керівник кафедри, несу персональну відповідальність за всі напрямки роботи, про що відмічалось у всіх моїх попередніх звітах, а також у звіті на початку 2004/05 учбового року.(8 вересня про підсумки роботи кафедри в 2003/2004 учбовому році і задачі на 2004/2005 учбовий рік) Стверджую також, що на протязі кожного учбового року регулярно (раз в місяць, друга середа) проводилися засідання кафедри, на яких принципово розглядалися навчальні, наукові, виховні, фінансові питання життєдіяльності кафедри.

Я не маю наміру нікого критикувати, робити зауваження – моя задача в моєму виступі нагадати всім Вам, що Ви працюєте в учбовому закладі на кафедрі, де є великі можливості проявити свої здібності, але дехто з Вас цього не хоче зрозуміти і тому багато питань не вирішується своєчасно, а обов'язково чекають нагадування зі сторони ректорату, деканату і від мене, як зав.кафедри, особисто.

### 1. Навчально-методична та навчально-організаційна робота.

1.1. Конкурс по спеціальності. Враховуючи критичні зауваження зі сторони деканата в адрес кафедри по прийому на 1 курс в 2003 році на кафедрі була проведена значна робота:

1. відповідно до наказу №401 від 19.05.2004 р. Міністерства освіти і науки України створений навчально-науково-виробничий комплекс “Спец металургія” при НТУУ “КПІ” у складі НТУУ “КПІ” та Індустріального технікуму Донбаського гірничо-металургійного інституту (м.Альчевськ). При створенні цього комплексу значна робота проведена с.в.М.І.Прилуцьким і ас.С.В. Тарасюк. Результат – прийнято на 1 курс по направленню двох студентів з середнім балом 4,78 і 4,97.

2. На ім'я Виконавчого директора Української асоціації підприємств чорної металургії В.П.Терещенка направлений лист з пропозиціями про включення кафедри в асоціаційну спільну програму взаємодії з Китайською Народною республікою про прийом на навчання громадян КНР на “Спеціальну металургію”, а також з пропозицією створити в КНР спільну

кафедру або філіал кафедри ФХОТМ. Продовжується контакт, але позитивного рішення поки що немає.

3. Направлені листи в посольство Королівства Марокко в Україні. Контроль за зав.лаб. В.Т. Яковлевим. Позитивного рішення немає.

4. Передано листи в Китай, Індію через професорів С.Г. Грищенка і С.В.Ладохіна. Позитивного рішення немає.

5. Направлений лист в технікум при “ММК ім.Ілліча”. Прийнятий один студент на перший курс.

6. Виданий чудовий по змісту і оформленню буклет про історію кафедри, спеціальність і спеціалізації підготовки спеціалістів відповідальний К.В. Михаленков ).

7. Опублікована стаття в журналі “Помічник абітурієнта” (автор зав.кафедри)

8. Видано 2 розпорядження зав.кафедри про проведення цілеспрямованої роботи по залученню абітурієнтів на спеціальність по держзамовленню (42 абітурієнта) і на контрактній основі (33 абітурієнта). Визначена мінімальна кількість абітурієнтів за кожним викладачем і співробітником.

Позитивно віднеслись до виконання розпорядження викладачі кафедри: Прилуцький М.І. – 4 абітурієнта; Михаленков К.В. – 3 і 2 (разом з Шифріним В.М.), Могилатенко В.Г. – 1, Чернега Д.Ф. – 3. По контракту Ремізов Г.О. – 4, Михаленков – 1 (1 з Шифріним). Всього 17, із них 5 по контракту.

9. Під час роботи приймальної комісії було встановлено чергування викладачів кафедри в приймальній комісії.

10. Була розроблена програма по ефективності залучення абітурієнтів.

11. Результат прийому зарахованих за основним і додатковим наказами 51 абітурієнтів. Після зимової екзаменаційної сесії залишилось 48 студентів 1 курсу.

На адресу кафедри була критика зі сторони деканату по результатам прийому в 2003 році та випуску в 2004 р. Я не буду коментувати приведені в тому підрахунку дані, так як вважаю, що той аналіз був проведений неправильно, про що весною 2004 року я заявив керівникам навчально-методичного відділу НТУУ “КПІ”.

Реальний конкурс 1,86. Рекомендовано до зарахування 31 із ФДП. Зараховано за результатом співбесіди медалістів та прирівняних до них 5. Слід відмітити, що відповідальний за прийом від кафедри К.В.Михаленков віднісся до виконання цього доручення не дуже відповідально: не проводилися належна робота серед випускників шкіл і слухачів підготовчого відділення, а також агітаційна робота під час подачі заяв абітурієнтами.

Робота по залученню абітурієнтів має дуже важливе значення по відборі більш здібних і дуже впливає на успішність студентів. Цією роботою повинні займатися всі співробітники кафедри і особливо відповідальний від кафедри і майбутній куратор двох груп. Недоліки за 2004 рік треба врахувати при прийомі в 2005 році, прийнявши до уваги демографічний спад народження і дозволі абітурієнтам подавати заяви про вступ в декілька вузів і спеціальностей.

Складено Михаленковим К.В. положення щодо роботи по залученню абітурієнтів для вступу на перший курс в 2005 році.

На превеликий жаль у В.Т.Яковлева вже 3 рік відсутня позитивна робота по залученню студентів-іноземців на 1 курс. Мені уже незручно нагадувати йому про це. Справа це не проста, але при великих здібностях Владлена Трохимовича він не все використовує в цьому напрямку.

Йому дано завдання про проведення роботи по залучення абітурієнтів із Турції.

1.2. Кількість студентів на спеціальності. На спеціальності навчається 279 студенти (на кінець 2004 року) на денній формі навчання, в тому числі контрактників 11. На 6 курсі 36 студентів, із них 8 навчається по програмі магістрів.

Навчання студентів на контрактній основі. На контрактній основі навчалось 12 студентів, у т.ч. на 1-му курсі – 1 студент, 2-му курсі – 2 студенти, 3- му–курсі – 7 студентів, 5-му курсі – 1 студент, 6-му курсі – 1 студент, а також навчається 1 аспірант-іноземець.

**Аспірант Мохаммад Джавад** успішно виконав індивідуальний план другого року навчання, виступив на трьох конференціях, видав 2 статті у фахових журналах. Підготовка дисертації йде згідно з планом.

Кількість студентів на заочній формі навчання. На заочній формі навчання навчалось 30 студентів, в т.ч. на 1 курсі – 6 студентів, на 2-му – 5, на 3-му – 9, на 4-му – 4, на 5-му – 5, на 6-му – 1 студент. За результатами заліково-екзаменаційної сесії відраховано 2 студенти 5-го курсу.

Тільки 5 студентів – Голиборода А., Можирівський С., Скляренко С. усі перший курс), Петрова К. (другий курс), Кубинський М. (третій курс) здали сесію у повному обсязі, 9 студентів мають 1-2 заборгованості, у т.ч. на першому курсі – 2 студенти, на 2- му – 1, на 3-му – 3 студенти, на 4-му – 1 студент, на 5-му – 2 студенти (навіть після складання бакалаврського іспиту, до якого за правилами вони не могли бути допущені).

Решта 14 студентів мають по 3 і більше заборгованостей. Після наради, що проведена у проректора по навчальній роботі, на ліквідацію заборгованостей дається тільки один тиждень, після чого студента треба відрахувати, тобто кількість студентів на кафедрі може суттєво скоротитись.

1.3. Учбово-методична робота (відповідальний доцент Готвянський Ю.Я.)

На кафедрі навчальний процес практично повністю забезпечений навчально-методичними матеріалами. Однак частина з них потребує перевидання. Великим попитом серед студентів користується методичне забезпечення на електронних носіях інформації. Така форма дозволяє економити кошти і більш чітко і своєчасно реагувати на зміни і уточнення в робочих навчальних програмах дисциплін. Відповідно до навчального плану всі дисципліни, що забезпечує кафедра, підкріплені електронними носіями інформації.

В звітному періоді підручники і навчальні посібники не видавались, але, відповідно до загального плану видання, співробітниками кафедри в 2004 р. видані:

1. Програма навчальної практики на підприємствах з повним металургійним циклом (авт. Прилуцький М.І., Волкотруб М.П).
2. Програма переддипломної практики (авт.Прилуцький М.І., Волкотруб М.П., Шифрін В.М.).
3. Атлас “Плавилисьні агрегати спец металургії, ч.11. Плазмово-дугові печі” (укл.Ремізов Г.О.). Він плідно працює в цьому напрямі. Це підготовка до подачі восени 2005 року на конкурс НТУУ “КПІ” всіх 3-х розділів атласу. У мене була розмова з доцентом Г.О Ремізовим про організацію публікацій рецензій на атласи в 4-5 журналах України, вивчення питання про видання атласів російською і англійською мовами.
4. Методичні вказівки до самостійної роботи, курсового та дипломного проектування з вакуумних індукційних установок (авт Ремізов Г.О.).
5. Мікрогетерогенна будова металів (методичні вказівки щодо виконання лабораторних робіт із дисципліни “Властивості металевих та шлакових розплавів” (авт В.Г.Могилатенко, М.І.Прилуцький, М.П.Волкотруб, Д.Ф.Чернега).

Проведена значна підготовча робота: по виданню підручника “Основи металургійного виробництва металів і сплавів”, який включено в план видання 2005 року у видавництві “Вища школа” під редакцією Д.Ф.Чернеги і Ю.Я. Готвянського; по виданню польською мовою монографії “АСУТП плавильних установок спеціальностей електрометалургії” В.С.Богу шевського зі співавторами.

Заборгованість по виданню підручників і невиконання своїх обіцянок зі сторони М.П.Волкотруба, М.І.Прилуцького, М.С.Горюка.

Слід відзначити, що на стаціонарі методичне забезпечення практично відповідає необхідним вимогам, а на безвідривній формі навчання ще потребує подальшого уточнення і доопрацювання.

З метою забезпечення об’єктивних критеріїв і умов для конкурсного відбору студентів на освітньо-професійні програми вищих ступенів та спонукання студентів до систематичної, активної роботи, самостійного оволодіння знаннями викладачі кафедри на рівні експерименту розробляють і затверджують рейтингову систему оцінки знань. Постійний обмін досвідом як між собою так і з іншими викладачами факультету та загально-освітніх кафедр дозволяє удосконалювати цю систему. В цих рамках проводиться модульний контроль. Особливу увагу викладачі приділяють перевірці знань, визначених за планом як СРС. Так поточна робота значно полегшить реалізацію положень Болонської декларації.

За звітний період кафедра в складі факультету проходить експеримент, за яким перший курс вже навчається за експериментальним навчальним планом. План складено в кредитах ECTS.

Співробітники кафедри активно працюють в області складання інформаційного пакету (наказ МОН України від 20.10.04 р. №812).

Ретельному розгляданню піддана діаграма структури програми навчання. Ще багато питань виникає в подальшій роботі щодо індивідуальних розділів програми навчання.

Навчально-методична робота кафедри проводилась відповідно до загальних вказівок Методичної Ради НТУУ “КПІ”, методичної комісії факультету та за планом методичних семінарів.

В звітному періоді кафедра провела семінари з 4-х дисциплін (про підготовку бакалаврів):

1. Теоретичні основи СМ;
2. Технологія та устаткування СМ.

При підготовці спеціалістів:

1. Автоматизовані процеси керування СЕМ
2. СМ в машинобудуванні

Кафедра приймала участь в педагогічному експерименті університету.

Аналіз отриманих результатів широко обговорювався на засіданні кафедри з подальшим застосуванням позитиву в навчальному процесі.

При проведенні методичних семінарів особливий інтерес викликало питання про підготовку фахівців вищого ґатунку за індивідуальними замовленнями. Вважаю, що тут нам є чим гордитись, (яскравий приклад тому – це випускники-аспіранти НАН України).

Методичні досягнення кафедри знайшли своє відображення в журналах: “Металл” №12 за 2004 р. (дві статті співробітників кафедри), “Теорія и практика металургії”, №5, 2004 р. (одна стаття).

З доповіддю на конференції по дипломному проектуванню в Приазовському університеті від імені 3-х співавторів виступив завідувач кафедри ( в червні місяці 2004 р.).

#### Недоліки в методичній роботі:

1. Не проводилися на кафедрі обговорення результатів відвідування лекцій, практичних і лабораторних занять викладачів кафедри. Цю позицію потрібно виправити згідно плану-графіка.
2. Нема пропозицій зі сторони доцента Ю.Я.Готвянського відносно внесення в лекції спеціальних дисциплін окремих розділів, лекцій по змісту близьких до курсів , які читаються студентам спеціальності “Спеціальна металургія”. Це питання було поставлене 8 вересня 2004 р. на засіданні кафедри.
3. Не складено і не затверджено новий план видання підручників, учбових посібників і методичних вказівок викладачами кафедри ( після обговорення цього питання на засіданні кафедри в січні місяці 2005 р.).
4. Недостатня увага приділяється з боку окремих викладачів методичному забезпеченню студентів заочної форми навчання.
5. Не оновлюються і не видаються деякі застарілі навчально-методичні матеріали.

#### 1.4. Стан і оснащення навчально-лабораторної бази.(відповідальний к.т.н.Яковлев В.Т.)

До складу кафедри входять 11 учбових лабораторій, крім того дві лабораторії сумісного користування з кафедрою ливарного виробництва (№ 001 – учбова лабораторія ливарного виробництва та №202 – учбова хімічна лабораторія), а також значна територія в плавному відділенні і в механічній майстерні.

Санітарний стан приміщень учбових лабораторій підтримується за рахунок проведення кожен рік відновлюючих ремонтів. Забороняється без мого дозволу проводити плавки будь-якого металу чи сплаву по стороннім заявкам.

Рівень оснащення лабораторної бази дозволяє проводити планові лабораторні роботи, але необхідно терміново поновлювати обладнання і відкриття давно запланованої лабораторії по устаткуванню спеціальної металургії (відповідальний Ремізов Г.О.) і нової лабораторії по якості і стандартизації металу (відповідальний В.С.Богушевський).

Поламки приладів і печей, які є на кафедрі усуваються працівниками кафедри.

Яскравим прикладом є придбання цілої колекції вогнетривких виробів Часов'ярського заводу вогнетривів. Під час конференції “Метал-форум” в жовтні 2004 року зав.кафедри домовився з представниками цього комбінату про безплатну передачу великої кількості різноманітних вогнетривів нашій кафедрі. Ця ідея знайшла підтримку у ст.викладача М.І.Прилуцького і доцента К.В.Михаленкова.

1.5. На кафедрі є дисплейний клас, в якому установлені 5 комп'ютерів, що є недостатнім на даний час і цьому питанню треба приділяти серйозну увагу – виділити кошти і закупити 5-7 комп'ютерів.

1.6. У 2004 році на кафедрі із застосуванням обчислювальної техніки студенти спеціальності виконували лабораторні роботи з курсів: “Фізичні властивості металевих і шлакових розплавів”, “Металургійне виробництво”, “Теплофізика СЕМ”, “Автоматизація виробничих процесів”.

Підготовлено до оформлення в електронному вигляді атлас “Дефекти злитків ЕШП”. УЦ памках курсу “Теплофізика СЕМ” студенти вивчають теплофізичні процеси спеціальної електрометалургії за допомогою моделювання на ПЕОМ. Кафедра підключена до системи Internet для роботи студентів і викладачів.

На кафедрі існує безперервна комп'ютерна підготовка і до учбового плану внесена у поточному році дисципліна “Застосування ПЕОМ у інженерних розрахунках”.

Дипломні проекти та роботи студенти виконують із застосуванням ЕОМ, включаючи програмне забезпечення MS Office, пакети графіки математичного моделювання, пакети планування експерименту та обчислювальних програм.

#### 1.7. Якісний склад науково-педагогічних кадрів та їх плінність.

Середній вік штатних викладачів кафедри – 53р., в тому числі:

-професорів – 69,5 років

-доцентів - 57 р.

-асистентів – 31,6 років.

(В 2003 р. середній вік штатних викладачів був 55,6 років) .На кафедрі працюють 12 штатних викладачів: 2 професори, 7 доцентів, 3 асистенти. Сумісники: 2 професори, 1 – д.т.н.; 4 к.т.н. – всього 7 одиниць. Сумісник Ю.В.Ладохін в 2004 р. затверджений у вченому званні професора. Плінності

серед доцентів і професорів немає. Гідно відрекомендували себе молоді асистенти Д.В.Іванченко і В.М.Рибак. Це майбутня надійна зміна. Необхідно думати про підготовку заміни через декілька років викладачів пенсійного віку. На найближчі роки рекомендується для вступу в аспірантуру А.Ревуцький, Ю.Чуян, Ю.Литвинюк. Серйозно зайнятися цим питанням з персональним прикріпленням студентів доручено доценту Г.О.Ремізову (поки що ніяких пропозицій немає). Думаю, що підходить час об'явлення конкурсу штатних одиниць доцентів (асистентів з науковими ступеннями). Значно підвищилась зарплата (дякуємо уряду і Верховній раді України), а також і вимоги по роботі зі сторони ректорату. Збільшенням фонди зарплати кафедра і раніше займалася, особливо М.І.Прилуцький.

Треба уважно слідкувати за рішеннями уряду і Верховної ради по відношенню збереження наукових і педагогічних кадрів старшого покоління.

#### 1.8. Педагогічне навантаження викладачів по формах навчання.

В 2004 році на кафедрі працювало 20 викладачів, у т.ч. 6 професорів, з них 2 сумісника, 8 доцентів з них 2 сумісники, 1 старший викладач, 5 асистентів з них 3 сумісника. В осінньому семестрі замість Горюка М.С. працює Середенко О.В.. В жовтні 2004 р. помер професор Шифрін В.М.

Загальне навантаження професорів 2622 години, у т.ч. очна форма – 2449 годин, заочна форма – 173 години, середнє навантаження на одну ставку 874 години, у т.ч. по очній формі – 816 годин, по заочній – 58 годин.

Загальне навантаження доцентів (при підрахунках старший викладач, віднесений до доцентів) 8745 годин, у т.ч. очна форма – 7535 годин, заочна 1210 годин. Середнє навантаження на одну ставку – 998 годин, у т.ч. очна форма – 861 година, заочна – 137 годин.

Загальне навантаження асистентів 3582 години, у т.ч. очна форма – 3483 години, заочна 99 годин. Середнє навантаження на одну ставку 918 годин, у т.ч. денна форма 893 години, заочна 25 годин.

1.9. Наявність договорів і баз виробничих практик. (відповідальний доц.М.П.Волкотруб).

По закінченні навчального 2003-2004 року була проведена навчальна практика двох груп спеціальностей “Спеціальна металургія” і “Ливарне виробництво чорних і кольорових металів” на Маріупольському металургійному комбінаті ім.Ілліча.

Наша кафедра єдина в НТУУ “КПІ”, яка не маючи державного фінансування організовує практику студентів на виїзд.

Проведення практики стало можливим завдяки особистій участі у вирішенні цього питання голови правління комбінату, народного депутата, Героя України Бойка Володимира Семеновича, який у лютому 2004 року на зустрічі з викладачами і студентами НТУУ “КПІ” пообіцяв надати спонсорську допомогу на проведення практики.

Згідно спільному рішення ВАТ “ММК ім.Ілліча” і профспілкового комбінату, був наданий автобус, який відвіз студентів в м.Маріуполь і повернув у м.Київ, а також студенти безкоштовно проживали у гуртожитку і обідали в їдальні.

Навчальна практика студентів металургійних спеціальностей відбулась і на ВАТ “Запоріжсталь”, де традиційно на протязі останніх років студенти знайомляться з повним металургійним циклом комбінату і спорідненими підприємствами міста Запоріжжя.

На практику витрачено біля 25000 гривень, із них 5000 з бюджету кафедри.

В організації практик дуже допомогли звернення ректора М.З.Згуровського до керівників металургійних комбінатів і професора С.Г.Грищенка.

За проведення практики в м.Маріуполі велика подяка: Бойко В.С., ректору НТУУ “КПІ” Згуровському М.З., заступникам Бойко В.С. – Барановському І.З., Мірошніченко Л.М. і близько 20 співробітникам комбінату. Я дуже вдячний Яковлеву В.Т. за чітку роботу і велику допомогу в оформленні документів, листів, подяк, статті в газету “Ильичевец” і “КПІ”. Спасибі ас.Тарасюк С.В. за добросовісне ставлення до проведення практики.

Велика подяка за проведення практики в м.Запоріжжі голові правління Сацькому В.А., ректору М.З.Згуровському, ректору ЗМА Пожуєву В.І., співробітнику мінпромполітики Ткаченку В.В., проф.Шифрину В.М., асистентам Рибаку В.М. і Іванченку Д.В. (ім ще треба закінчити з написанням листів.).

Приємно відзначити, що в своїй доповіді на сесії професорсько-викладацького складу 27 серпня 2004 року ректор НТУУ “КПІ” академік НАН України М.З.Згуровський схвально відзначив роботу нашої кафедри про організацію практики на виїзді.

На кафедрі змонтовано два фото стенди за практику.

Практика деяких студентів 2 курсу, які були звільнені від виїзду на комбінати проведена на позитивно.

Не можу зрозуміти доцента М.П.Волкотруба, який домовився за проведення практики 6 студентів в музеї НТУУ “КПІ”. Недоліком також є те, що із 2-го курсу (43 – ФС), 37 – ФЛ) на виїзді було 69 студентів (32 – на “ММК ім.Ілліча” і 37 на Запоріжсталі”).

Про проведення практики студентів 3 курсу.

В цьому році студенти 3 курсу проходили практику на підприємствах і організаціях, які мають пряме відношення до “Спеціальної металургії” Це краще ніж було раніше. Але:

1. не був заключний договір з науково-виробничим об’єднанням “Титан” – відповідальні Волкотруб М.П. і Кудь П.Д.

2. Не організовано виїзд студентів на ВАТ “Донецьксталь” (Спочатку планувалися і викладачі Волкотруб М.П., Прилуцький М.І., Могилатенко В.Г., Кудь П.Д. – задача, щоб вони познайомились з роботою печей, технологією в Донецьку і Краматорську, згідно з моїм розпорядженням по кафедрі №6 від 20.04.04 р.), а потім були запропоновані Кудь П.Д. і Михаленков К.В. Потрібно дуже уважно і своєчасно проводити підготовку до проведення практики літом 2005 року. Відповідальний М.П.Волкотруб, я йому особисто разів про це нагадував уже декілька разів. Місця проведення практики студентів 2 курсу: “ММК ім.Ілліча”, МК “Запоріжсталь”, київські



заводи і матеріалознавчі інститути НАН України; студентів 3 курсу: Міжнародний центр електронно-променевої технології ІЕЗ ім.Є.О.Патона НАН України, науково-виробничий центр “Титан” ІЕЗ, відділи ІЕЗ, якими керують Шаповалов В.О., Медовар Л.Б.; академічні інститути ФТІМС, ІФМ, ІПМ; організація “Антарес”, завод “Спеціальна металургія” в Миргороді та інші. Дуже бажано оформити студентів на робочі місця. Студент 3 курсу Р.Кононенко виявив бажання працювати на ММК ім.Ілліча після закінчення навчання- треба йому допомогти проходити практику на цьому комбінаті. Необхідно посилити контроль за якісним змістом звітів студентів за практику.

Потрібно на протязі 5-6 днів визначити керівників практики, провести відповідну підготовку до заключення договорів. Я особисто звертався більше місяця тому до доцента М.П.Волкотруба з проханням підготувати відповідне розпорядження по кафедрі.

Особливої уваги заслуговує питання проведення переддипломної практики студентами 6 курсу, розподіл на практику, оформлення звітів, своєчасне складання звітів. На це питання неодноразово зверталась увага на засіданнях кафедри. На мою думку шановний М.І.Прилуцький проводить велику роботу в цьому напрямку і в значній мірі проявляє лібералізм до студентів і керівників практики.

1.10. Робота по працевлаштуванню випускників.(відповідальний М.І. Прилуцький).

Розподілялись студенти 6 курсу груп ФС-21 і ФС-22. Спеціалісти – 28; магістри – 8; Всього – 36 студентів.

Спеціалісти розподілені: 18 за контрактом; 1- за листами;

Магістри розподілені: 4 – за контрактом; 3 – за листами; 1 – (Ревуцький) на кафедрі ФХОТМ з планом прийому в аспірантуру.

Розподіляється також Гуменний В.В., який в 2003/04 уч.році навчався в магістратурі і до 20.02.2005 р. знаходився в академвідпустці за станом здоров'я. Його розподілили в Інститут електрозварювання ім.Є.О.Патона – за листом. Тому всього було розподілено – 28 спеціалістів і 9 магістрів, всього 37 студентів. Розподілено: в інститути Національної Академії наук України 15: ФТІМС – 8; ІЕЗ ім.Є.О.Патона – 6; Інститут проблем матеріалознавства – 1; Київський інститут автоматки – 1; заводи – 11, інші організації – 12. Не задовольнили запитання на 37 спеціалістів, із них на заводи – 17 спеціалістів. Загальний запит на спеціалістів складає – 75, тобто –  $(75 \cdot 100) : 38 = 197,4\%$  (примірно по 2 заявки на кожного випускника). Це самий кращий показник за всі останні 15 років.

1.11. Ректорський контроль якості навчання не проводився.

1.12. Профорієнтаційна та довузівська підготовка. Відповідь на це питання в значній мірі дано на стор.1-2 (пункти 1-8).

1.13 Перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів, стажування викладачів, науковців.

Всі викладачі в 2003, 2004 роках, за винятком доцентів Могилатенко В.Г. і Кравченко М.О., пройшли і оформили стажування. У Могилатенко В.Г.

по плану намічався захист докторської дисертації. Стажування і перепідготовку викладачі, як правило, проходять на металургійних заводах (під час керівництва практикою) або в матеріалознавчих інститутах НАН України.

1.14. Підготовка студентів за другою освітою. В кінці 2004 р і на початку 2005 р. серйозно обговорювалось питання ( на засіданні кафедри, в учбово-методичному відділі НТУУ “КПІ”, в особистих зустрічах з працівниками МОН України) про організацію при кафедрі спеціальності “Якість, стандартизація, сертифікація металів”. Відповідальний проф.В.С.Богушевський. Серйозна увага приділяється спеціалізаціям.

**2. Навчально-виховна робота, успішність студентів**(відповідальний доцент Могилатенко В.Г.)

2.1. Контингент студентів по формам навчання і формах фінансування.  
Кількість студентів на кафедрі 279, включаючи 36 студентів 6 курсу і 30 студентів-заочників. По контракту навчається 12 студентів стаціонарної форми, всі 30 заочної форми.

2.2. Випуск і якість спеціалістів, магістрів.

Підготовлено 7 магістрів. Вступили в аспірантуру 4. (Таблиця 1)

2.3. Аналіз успішності студентів по курсам (Табл.2,3,4)

Таблиця 2

<i>№ п/п</i>	<i><u>Показники</u></i>	<i>Кількість осіб</i>	<i>Кількість , %</i>
2.1	Кількість студентів, які успішно склали сесію (абсолютна успішність):		
	<i>Зимова</i>	209	100,0
	<i>Літня</i>	203	100,0
2.2	Кількість відмінників навчання:		
	<i>Зимова</i>	16	7,7
	<i>Літня</i>	14	6,9
2.3	Кількість відрахованих студентів	20	9
2.4	Кількість студентів, які вчинили порушення, в тому числі (рівень правопорушень у %):	-	-
	<i>З них відраховано за порушення</i>	-	-
	<i>Виселено з гуртожитку за порушення</i>	-	-
2.5	Рівень успішності (“5”+”4+5”):		
	<i>Зимова</i>	63	30,2
	<i>Літня</i>	63	31,0

В 2004 році дипломи захистило 34 випускника кафедри. Результати захисту: на “відмінно” захистили дипломні проекти та роботи 22 випускника; на “добре” – 11; на “задовільно” – 1 випускник. Дипломну роботу з відзнакою захистили 2 випускника, рекомендовано в аспірантуру 8 випускників.

Захищено 2 комплексні дипломні роботи з цільовим призначенням для ІЕЗ ім.Є.О.Патона і ФТІМС.

Дипломні роботи захистили 30 випускників. При цьому ряд робіт виконано в інститутах НАН України і других науково-дослідних організаціях. Теми дипломних робіт є актуальними і присвячені сучасним напрямкам розробки технологічних процесів спеціальної металургії.

В дипломних проектах та роботах мають місце недостатнє використання для розв'язання поставлених цілей базових дисциплін: фізичної хімії, фізики, теплотехніки, електротехніки.

На ці недоліки треба звернути увагу в майбутньому при визначенні тематики та наповнення дипломних робіт і проектів.

В цілому слід відмітити високий рівень професійної підготовки випускників кафедри “Фізико-хімічні основи технології металів”.

Всі дипломні роботи і проекти були представлені на державній мові.

Робота ДЕК була організована згідно затвердженого графіку захисту дипломних проектів і робіт, при активній участі всіх членів ДЕК і викладачів кафедри. На засіданнях ДКК були присутні керівники дипломних робіт і проектів. Екзамени на бакалаврів складала 34 студенти; 54% - 5; 35% - 4; 11% - 3.

#### 2.4. Стан виховної роботи, включаючи роботу в гуртожитках.

Виховна робота проводиться кураторами в групах, викладачами під час проведення занять. За кафедрою закріплені блоки 4.01-4.15.

Особлива увага приділяється студентам, які живуть у гуртожитку №10, де часто бувають куратори груп М.І.Прилуцький, В.В.Богушевський, Г.О.Ремізов, С.В.Тарасюк і особливо відповідальний В.Г.Могилатенко.

Підготовка і проведення відзначення 60-річчя факультету також прямо пов'язані з виховною роботою. Я висловлюю подяку всім тим викладачам, які виконували відповідні доручення. Але мені хочеться особливо відзначити Г.З.Затульського за дуже трудомістку і велику роботу по зв'язкам з найбільш видатними випускниками факультету, виготовлення і оформлення портретів, розміщення їх при допомозі В.Т.Яковлева.

#### 2.5. Стан і розвиток матеріальної бази гуртожитків.

Блоки №№ 4.01 – 4.17 гуртожитку №10 підтримуються у задовільному стані. Прийняті суворі заходи щодо покращення санітарного стану дозволили у 2004 році ліквідувати недоліки, які мали місце у 2003 році. При поселенні у гуртожиток студентів у вересні 2004 року не було зауважень з приводу санітарного стану кімнат. В той же час треба відзначити, що стан сантехнічного обладнання вимагає прийняття радикальних рішень. Є потреба ремонту рам і опалення в деяких кімнатах і в коридорі.

#### 2.6. % відрахування студентів по курсах, в тому числі за академнеуспішність

Відрахування у 2004 році:

За власним бажанням – 5  
 За неуспішність – 18  
 Повторний курс – 2  
 Переведених на інші факультети – 3  
 Переведено на контракт - 1

За 2004 рік було відраховано 29 студентів спеціальності, з них 18 за академнеуспішність, що становить 14 % і 8,7 % від загальної чисельності студентів, відповідно.

По курсах відрахування розподіляється наступним чином):

Курс	1	2	3	4	5	6
Кількість відрахованих	4	9	9	1	5	1
В тому числі за академнеуспішність	2	5	6	1	3	1

Студенти спеціальності приймають участь в житті факультету і кафедри: у 2004р. відповідали на питання анкети анонімного опитування, на основі чого були проведені збори студентів з викладачами кафедри.

Студенти приймають участь в культурно-масовій і спортивній роботі: в змаганнях команд КВВ, виступах художньої самодіяльності, спортивних заходах, міні футболу, конкурсах.

### 3. Наукова робота. (відповідальний Г.З.Затульський)

3.1. В 2004 році співробітниками кафедри не захищена ні одна дисертація, але проведена серйозна підготовча робота. В 2004 році закінчив навчання в аспірантурі Іванченко Д.В. В зв'язку з перенесенням терміну закінчення аспірантури внаслідок нещасного випадку попередній захист його роботи перенесено на 2005 рік. Виконувались необхідні формальності для захисту двох докторських дисертацій. Могилатенко В.Г. виступив з доповіддю по роботі і отримав позитивне рішення на науковому семінарі у Фізико-технологічному інституті металів і сплавів НАНУ, де і повинен відбутися захист його дисертації після ще одного засідання кафедри, Михаленков К.В. виступив з доповідями по дисертаційній роботі на наукових семінарах в інституті електрозварювання ім.Є.О.Патона НАНУ, інституті проблем матеріалознавства ім.Францевича НАНУ, державній металургійній академії України, розширеному засіданні кафедри ФХОТМ. Робота передана в інститут металофізики НАНУ. В 2005 р. намічено захист 2 кандидатських дисертацій (Гришай Г.Х., Скрипник С.В.) і докторської Сороченко В.Ф.

2.2. В звітному році співробітниками кафедри було опубліковано 27 статей в наукових журналах і збірниках, у тому числі 17 у фахових виданнях, зроблено 9 доповідей на наукових конференціях і семінарах, у тому числі, міжнародних. Опублікували статті: Чернега Д.Ф. (4 – самостійно, 10 – у співавторстві), Богушевський В.С. (0,5), Михаленков К.В. (1,0), наукові співробітники Сороченко В.Ф. (0,4), Кудь П.Д.(0,2), Затульський Г.З.

(0,3), аспірант Іванченко Д.В.(2,1), Рибак В.М.(0,1). Чотири викладачі кафедри не опублікували ні однієї наукової статті за останні роки.

2.4. Виконувались три науково-дослідні роботи, зокрема держбюджетна №2728 за кодом фінансування 2201040 (пріоритетний напрямок “Нові речовини і матеріали”) з обсягом фінансування 33360 грн. (керівник – проф. Чернега Д.Ф.) і дві госпдоговірні із загальним обсягом фінансування 62000 грн. (керівники – доц. Могилатенко В.Г. і доц. Волкотруб М.П.).

Основні напрямки наукової діяльності:

- гази в металах і сплавах – дослідження масопереносу, дифузії і розчинності;
- розробка методик та установок для визначення вмісту газів в металах;
- рафінування, модифікування і мікролегування сплавів;
- електромагнітна обробка сплавів в рідкому стані і при кристалізації;
- литво композиційних матеріалів;
- електрошлакові технології;
- теорія і технологія отримання та обробка сплавів на мідній основі з ефектом пам'яті форми.

В даний час ведеться значна підготовча робота про заключення важливої науково-технологічної роботи.

Прийшли запрошення на конференції: у Францію, Японію, Сімферополь, “Металл-форум” в 2005 році. Хто бажає познайомитись, прошу.

2.5.2.6. Ці роботи виконували 2,5 штатних співробітника (к.т.н. Кудь П.Д., к.т.н. Сороченко В.Ф. і к.т.н.Затульський Г.З. – 0,5 ставки) і керівники госпдоговірних тем доц.Могилатенко В.Г. і доц.Волкотруб М.П. Студенти для виконання науково-дослідних робіт з оплатою не залучалися. Всі студенти 5 і 6 курсу (72) приймають участь в науково-дослідних роботах згідно учбового плану.

2.7. Д. Ф. Чернега виступив з науковими доповідями на конференції “Метал-Форум” та на “Поживанівських Читаннях”.

2.8. Подано 3 заявки на винаходи (співавтори Чернега Д. Ф., Сороченко В. Ф., Кудь П. Д., Рибак В. М., Тарасюк С. В.).

За результатами наукових досліджень студентами захищено 7 магістерських і 30 дипломних робіт.

Наукова робота студентів відбувалась в рамках НДРС і в виконанні дипломних і магістерських робіт. Студенту гр. ФС-92 Ревуцькому А. В. була присвоєна іменна стипендія Президента України. Студенти Гудкова Н. М., Богатир К. В. нагороджені Грамотами Запорізької державної інженерної академії за участь у II-му турі Всеукраїнської студентської олімпіади з металургії кольорових металів (науковий керівник – проф. Чернега Д. Ф.). Заохочувальним дипломом нагороджена студентка Дмитренко А. О. за роботу, яка взяла участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за розділом “Металургія” (науковий керівник – проф. Чернега Д. Ф.). Дипломом II-го ступеню нагороджено студента Онопрієнко О. І., як автора кращої наукової роботи за результатами Всеукраїнського конкурсу магістерських робіт за розділом “Металургія” (керівник доц. Ремізов Г. О.). Почесною Грамотою Оргкомітету Всеросійського конкурсу дипломних

проектів і дипломних робіт в галузі металургії нагороджена студентка Хоменко Т. В. Також Почесною Грамотою цього ж конкурсу нагороджено її наукового керівника доцента Ремізова Г. О.

Завідувач кафедри проф. Чернега Д. Ф. надав 5 відгуків на роботи: 2 – на докторські дисертації, 3 – на кандидатські дисертації.

На кафедрі працював науковий семінар, з доповідями виступали співробітники кафедри і запрошені відомі вчені.

До недоліків в науковій роботі слід віднести невиразну діяльність співробітників кафедри по залученню коштів від госпдоговірної тематики.

#### 4. Інтеграційні зв'язки.(відповідальний с.н.с.Затульський Г.З.)

4.1. На протязі багатьох років кафедра підтримує тісні інтеграційні зв'язки з металургійними навчальними закладами та науковими установами Росії: Москви (МІСіС), С.-Петербурга, Єкатеринбурга, Магнітогорська, Кузнецька, Челябінська, а також Біларусії, Німеччини (Берлін), Польщі (Краків), Франції, Італії, Румунії.

4.2. Міжнародна діяльність здійснюється участю в міжнародних конференціях (з доповідями у Вітебську (Біларусія) виступав Г. З. Затульський).

4.3. На кафедрі проходить навчання аспірант з Ірану (науковий керівник проф. В. С. Богушевський)

4.4. Завідувач кафедри Д. Ф. Чернега є членом Президії по металургійній освіті РФ, приймає активну участь у засіданнях методичного об'єднання по металургії. Кожного разу привозить з Росії нові методичні матеріали, які передає в навчально-методичне управління НТУУ “КПІ”. Кафедра є членом Асоціації металургійної освіти України, а завідувач – член Президії цієї асоціації.

4.5. Інтеграція з промисловістю. На ці питання дана вичерпна відповідь в п.1.9.

Найважливішим критерієм оцінки рівня фундаментальних наукових праць є так званий імпаکت-фактор (ІФ) публікацій. Загально відомо, що наукові статті мають певний рівень цитування. Вважається, що рівень публікації можна оцінити за кількістю посилань на неї. Чим більше науковців посилаються на певну роботу, тим вищий її рівень. Звичайно, крім ІФ для оцінки якості роботи використовуються і інші критерії: патенти, монографії, впроваджені роботи і отриманий від цього прибуток, захищені дисертації, усні виступи на міжнародних конференціях.

#### 5. Фінансово-господарська діяльність . (відповідальні с.в. М.І.Прилуцький і к.т.н. Яковлєв В.Т.).

5.1. Програми розвитку колективу складені на 2004-2005 роки, по деяким позиціям до 2010 року.

Матеріальна допомога із фонду профбюро факультету в сумі 750 грн. (Вільчинський О.С., Готвянський Ю.Я., Грінченко М.І. і Михаленков К.В.).

Матеріальну допомогу із фонду ректора в сумі 400 грн. одержали Готвянський Ю.Я. та Михаленков К.В. Путівки на оздоровлення співробітників та членів їх родин – Готвянський Ю.Я. (одна путівка) КМКБЛ 16.01.04 (м.Київ); Ремізов Г.О. (Крим) (одна путівка).

5.2.Балансова вартість існуючого обладнання на кафедрі по 8 рахункам складає 64152,30 грн.

5.4. Внесок в ремонт і підтримання навчальних лабораторій і аудиторного фонду складає 750 грн. Цьому питанню треба приділяти саму серйозну увагу у зв'язку з покращенням фінансового становища кафедри.

5.5. Робота на кафедрі з питань охорони праці спрямована на забезпечення виконання нормативно-правових актів у відповідності до закону України. “Про охорону праці” та наказу № 4-4 від 16.01.2004 р. ректора НТУУ “КПІ” Згуровського М.З. “Про стан справ з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності”. На кафедрі своєчасно проводяться первинні, повторні і позапланові інструктажі, про що вносяться записи до журналу реєстрації інструктажів. Між тим, на кафедрі трапився нещасний випадок з аспірантом Іванченком Д.В., який нехтуючи захисними заходами проводив плавку і розливку алюмінію.

На виконання заходів щодо недопущення нещасних випадків відповідно до розпорядження №44 від 27.03.04 р. по інженерно-фізичному факультету був проведений позаплановий інструктаж з питань охорони праці, підготовлені пропозиції щодо забезпечення необхідними засобами індивідуального захисту всіх співробітників, які працюють з рідким металом та термічним обладнанням. Було видано розпорядження завідуючого кафедри про дотримання правил безпеки під час проведення лабораторних робіт і наукових досліджень.

Фінансування кафедри за рахунок контракторників: (відповідальний М.І.Прилуцький М.І.)

1.Денна форма –	43120 грн.
2.Заочна форма -	44640 грн.
3.Іноземці -	5416 грн.
4.2-а спеціалізація –	11664 грн
Всього:	104840 грн

Відрахування: НТУУ “КПІ”	48140 грн.
Залишок	56700 грн.

План кафедри ФХОТМ по ІФФ складає 41748 грн., тобто виконання 135,8%.

На кафедрі повинно залишитися 14952 грн. Прохання до декану зберегти ці гроші за кафедрою.

Це значне досягнення в порівнянні з минулими роками. Треба і надалі робити все можливе ( і не можливе), щоб у нас були спонсори, як можна більше студентів-контрактників як по стаціонарній формі навчання, так і по заочній, студентів-іноземців.

Необхідно проводити роз'яснювальну роботу (Ремізов Г.О., Богушевський В.С.) серед студентів 5-го курсу, щоб вони виявляли бажання вчитись на одній із спеціалізацій кафедри на платній основі.

Колектив кафедри, не зважаючи на значні фінансові затруднення, працює плідно, докладає багато зусиль для підготовки фахівців по спеціальності “Спеціальна металургія” і бажає гідно зустріти 30-річницю від дня організації кафедри.

Дякую проф.Богушевського В.С., доценту Могилатенку В.Г., Готвянському Ю.Я., ст.викл. Прилуцькому М.І., с.н.с.Затульському Г.З., к.т.н.Михаленкову К.В., ас.Тарасюк С.В. за допомогу в підготовці мого звіту, шляхом подання відповідних матеріалів своєчасно і обґрунтовано.

#### Пропозиції:

Робота завідувача кафедри уже обговорювалися на початку навчального 2004/2005 уч. року. Практично по всім напрямкам є помітні зміни, але дуже багато важливих питань належить виконати і в першу чергу:

1.Заклучення госпдоговірної тематики, від цього залежить оновлення лабораторної бази, закупка комп'ютерів, збільшення зарплати співробітникам кафедри (відповідавльний Затульський Г.З.)

2.Всім, без винятку, викладачам кафедри приділити особливу увагу (починаючи з лютого місяця 2005 року) до залучення абітурієнтів по держбюджету і контракту.

3.Кураторам груп кожний день займатися виховною роботою в групах, гуртожитку, підтримувати зв'язки з батьками студентів, проаналізувати роботу студентів груп.

4.Приділяти постійну увагу студентам заочної форми навчання (відповідальні Богушевський і Тарасюк С.В.)..

5.На протязі 2004-2005 р. максимальну увагу зосередити на виданні підручників, учбових посібників, методичної літератури.

6.Потрібно активно готуватись до проведення практики студентами другого і третього курсу на виїзді і в м.Києві(відповідальний Вовкотруб М.П.).

7.Організувати конкурс на кращу академічну групу спеціальності і кращу студентську кімнату (відповідальний доцент Могилатенко В.Г.).

8.Більше уваги приділяти спеціалізаціям, пропагувати їх значимість і авторитет серед студентів інших факультетів і спеціальностей (відповідальний Богушевський В.С.).

9.Дані про кафедру ввести в інтернет (термін – до середини березня 2005 р., відповідальний Могилатенко В.Г.).



10. При розподілі студентів-випускників по контракту на підприємства треба добиватись відповідної оплати (відповідальний Прилуцький М.І.).

11. На методичному семінарі обговорити питання: чому у значній кількості студентів 3-6 курсів порівняно низьке засвоєння матеріалу за попередні навчальні курси (відповідальний Готвянський Ю.Я.) і заслухати на засіданні кафедри 13 квітня 2005 р.

12. Відродити традицію кафедри – публікації наукових статей разом зі студентами, готуватись до видання збірника студентських статей, присвячених 30-річчю кафедри, організації участі студентів в наукових олімпіадах і конкурсах (відповідальний Ремізов Г.О.).

13. Більше уваги приділяти керівництву НДР студентів в 9 і 10- семестрах. Заслухати в листопаді місяці 2005 р. на засіданні кафедри 3-4 викладачів кафедри по цьому питанні.

14. Провести підготовчу роботу по складанню нового навчального плану спеціальності «Спеціальна металургія» з розширенням напрямків підготовки студентів (заслухати на засіданні кафедри 11 травня 2005 року, відповідальний Готвянський Ю.Я.).

15. Неухильно продовжувати роботу по організації нової спеціальності при кафедрі (відповідальний Богушевський В.В.).

16. Вести підготовчу роботу по організації міжнародного навчального центру по сучасних спеціальних металургійних технологіях в напрямку спеціальності електрометалургії з залученням для підготовки і перепідготовки вітчизняних і іноземних громадян з ближнього і далекого зарубіжжя. Відпрацювати статут, форму звернення, програму (відповідальний Михаленков К.В., Рибак В.М.).

Шановні штатні співробітники і сумісники кафедри. Зараз в НТУУ «КПІ» дуже важливе значення приділяється основним і взаємопов'язаним складовим навчального процесу: формування студентського контингенту з урахуванням конкурсу та розподілу молодих спеціалістів, методичні, фінансово-економічні умови та принципи кадрового забезпечення навчального процесу. Зростають вимоги до підвищення якості навчання в значній мірі, що зумовлене підвищенням посадових окладів.

Шановні присутні ! Метал був і буде залишатися в доступному майбутньому основним конструкційним матеріалом, основою безпеки держави.

Спеціальність «Спеціальна металургія» життєво необхідна для України. Ця спеціальність – майбутня основа її життєствердження. Кількість виробництва сталі в Україні з кожним роком зростає і якщо в 2002 році становила 34, 05 млн.тонн, це вже 64,6% від рівня 1990 року (52,6 млн.т.), то в 2004 р. виробництво сталі – 38,738 млн.тонн, зросло на 11,4% в порівнянні з 2002 роком і становить 73,7% від рівня 1990 року. На машинобудівних заводах і наукових установах не вистачає молодих спеціалістів. На кафедрі уже є прямі прохання від заводів і інститутів НАН України про направлення на роботу наших випускників. Нікого не треба переконувати в тому, що майбутнє нашої держави значною мірою залежатиме від того, наскільки

освіченою стане наша нація. Я повністю переконаний в тому, що в перших рядах освічених людей держави будуть наші випускники.

Завідувач кафедри  
«Фізико-хімічні основи технології металів»

Чернега Д.Ф.